

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Татяна Иванова Ичевска, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“
в Софийски университет „Св. Климент Охридски”

по: област на висше образование 2.1 Филология

професионално направление: Литература на народите на Европа, Америка, Азия, Африка и Австралия – Западноевропейска литература

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 24 от 17.03.2023 г. за нуждите на катедра *Теория на литературата* към *Факултета по славянски филологии* като кандидат участва доц. д-р Калин Руменов Михайлов от СУ „Св. Климент Охридски”

1. Общо представяне на получените материали

Предмет:

Със заповед № РД 38 – 199 от 26. 04. 2023 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в СУ по област на висше образование 2.1 Филология, професионално направление Литература на народите на Европа, Америка, Азия, Африка и Австралия – Западноевропейска литература, обявен за нуждите на катедра *Теория на литературата* към *Факултета по славянски филологии*.

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат**: доц. д-р Калин Руменов Михайлов от СУ „Св. Климент Охридски”

Представеният комплект материали е в съответствие със Закона за развитие на академичния състав и с минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. За участие в конкурса кандидатът доц. д-р Калин Михайлов е приложил 10 публикации (2 монографии и 8 статии). Статиите са публикувани в български и чуждестранни научни издания.

Обща характеристика на дейността на кандидата:

През 2000 г. Калин Михайлов успешно защитава дисертационен труд. От 2009 г. е доцент по Антична и западноевропейска литература в СУ. Бил е лектор по български език и култура в Университета на Саарланд, Германия. Калин Михайлов е автор на общо 186 публикации, от които 5 монографии, 63 научни статии и 118 други материали (рецензии, отзиви, научнопопулярни текстове, интервюта, преводи и др.). Коректно кандидатът е отбелязал и докладите, изнасяни от него, на различни научни форуми. Калин Михайлов води лекционни курсове по *Антична и Западноевропейска литература* в бакалавърски и магистърски програми. Наред с тях подготвя и редица други избираеми курсове и семинари, съобразени с реалните нужди на съответните специалности.

2. Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научната продукция на кандидата **съответства** на минималните национални изисквания за допускане до участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘професор’.

Основният многографичен труд, с който Калин Михайлов участва в конкурса, е книгата *Християнство и литература. Фигури на (не)благородното*. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2023, 262 с.

Монографията се състои от въведение, 13 изследователски текста, групирани в две основни части, заключение и две приложения.

Във *Въведението* Михайлов очертава теоретичната рамка и обхвата на своето изследване, като мотивира и избира си на основните автори и текстове, както и на т.нар. от него автори-„спътници“, необходими, за да бъдат уплътнени формулираните в книгата тези. Първата част – „Фигури на (не)благородното в европейския роман“ (с. 31 – 161), се състои от осем текста. Още в първия от тях изследователят дефинира основните понятия и концепти, с които работи в цялата си монография – „благородна личност“, „предание на благородството“, „вертикален реализъм“. В тази част Михайлов се опитва да осмисли същността на благородството, оглеждайки го в неговата противоположност, извежда негови конкретни проявления, като анализира моралните дилеми, през които преминават редица герои от знакови европейски романи, изследва ролята на провидението в литературата, обговаря времепространството на „острова-дневник“, разкрива жанровите взаимодействия между дневника и романа, както и сложните пресичания между утопично, антиутопично и дистопично в литературата, показва връзката между (не)случилото се семейство и възможността на индивида да прояви потенциално заложеното у него благородство.

Втората част – „П(р)ориви към благородното в българската белетристика“ (с. 161 – 221), се състои от четири текста, в които Михайлов представя и обговаря конкретизациите на „преданието на благородството“ в български контекст. Тръгвайки от изградените от Змей Горянин и Сп. Казанджиев представи за Елин Пелин и Й. Йовков като ярки творчески индивидуалности, авторът проследява демонстрираните от двамата писатели жестове на благородство в кризисни за тях (личностни и творчески) ситуации, систематизира и коментира вижданията им за мисията на пишещия човек – литературна и духовно-нравствена. Потърсени са диалогичните пресичания между емблематични с оглед на християнското мислене и нравственост творби на Елин Пелин и Йовков и текстове от съвременната българска литература (на Я. Михайлов и Д. Енев).

Изводите, които прави Калин Михайлов (сумирани и в *Заключението*), са резултат на целенасочен и задълбочен анализ, на умели синхронни и диахронни приплъзвания, посредством които авторът си набавя необходимите му за сглобяването на фигурата на моралната личност контексти, на удачно комбиниране на литературноисторически, психологически, социологически ракурси в хода на наблюденията.

Приложението (с. 227 – 248) е неразривна част от монографията. В него са включени текстове, които имат пряко отношение към разглежданата от Михайлов в отделните части проблематика.

В монографията си Калин Михайлов среща и сговаря текстове с разнородни жанрови характеристики, принадлежащи на различни социо-културни и литературноисторически епохи. В своите наблюдения кандидатът се движи от максималното приближаване до текста, от вглеждането в конк-

ретен жест или детайл до заставането в една надредна позиция, от която започва да (пре)осмисля литературноисторически сюжети, мотиви и образи. Комбинирайки успешно тези два подхода, Михайлов успява да изясни същността на благородството и низостта, да проблематизира въпроса за вертикалното измерение на човешкото съществуване, да обгледа многоаспектно литературното битие на homo verticalis.

По процедурата е приложена и книгата *Християнската литература – между вписването и отграничаването*. С послеслов от Т. Христов. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2013, 207 с. В нея Калин Михайлов се занимава с явлението *християнска художествена литература*, като не само се опитва да го дефинира, но и да изведе специфичните му особености. Анализирайки редица текстове от западноевропейската и от българската литература, изследователят търси отговор на въпросите кога и какво провокира обръщането на човека към Бога и доколко възможен (и пълноценен) е диалогът му с него.

Интересите на Михайлов към проблемите за същността и функционирането на християнската лирика, за дневника (като) роман, за (не)осъществимостта на христоцентричния диалог, за постижимостта на търсената от човека цялостност и битийна пълнота, са в основата и на осемте представени в конкурса статии.

3. Приноси

Напълно приемам изброените от Калин Михайлов приносни моменти на двете монографии и статиите, като намирам, че те са коректно формулирани и отразяват изцяло научните му постижения. Към казаното от кандидата бих добавила и открояващото се в монографиите умело анализиране на отношенията литература – превод, идеология, рецепция.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Калин Михайлов **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Част от разработките са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Калин Михайлов **е несъмнена**. Затова давам своята **положителна** оценка и препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултета по славянски филологии за избор на Калин Михайлов на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

10. 07. 2023 г.

Изготвил становището:

(подпис)

Проф. дфн Татяна Ичевска